

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з наукової роботи та
інноваційного розвитку

Київського національного університету

будівництва і архітектури

Олександр КОВАЛЬЧУК

«02» липня 2024 р.

Витяг

з протоколу № 14 засідання кафедри землеустрою і кадастру
факультету геоінформаційних систем управління територіями
Київського національного університету будівництва і архітектури
від «02» липня 2024 року

ПРИСУТНІ: Голова засідання – к.т.н., доцент Михальова М.Ю., зав.
кафедри землеустрою і кадастру д.т.н., проф. Петраковська
О.С., д.е.н., проф. Манцевич Ю.М., к.т.н., доц. Лізунова А.П.,
к.т.н., ст. викл. Литвиненко І.В., ас. Бєрова П.І., ас. Бабій В.В.,
зав. лаб. Свиридовська С. М., пров. інженер Желізняк О.С.,
професор Анненков А.О.

Разом 9 з 9 членів кафедри та 1 запрошений

СЛУХАЛИ: Розгляд дисертації на здобуття наукового ступеня доктора
технічних наук докторанта кафедри землеустрою і кадастру
Трегуба Миколи Володимировича на тему «Методологія
використання земель промисловості територіальних громад»,
поданої на здобуття наукового ступеня доктора технічних
наук за спеціальністю 05.24.04 – кадастр та моніторинг земель
(науковий керівник д.т.н., проф. Петраковська О.С.)

Тема дисертаційної роботи «Методологія використання земель промисловості територіальних громад» затверджена на засіданні вченої ради КНУБА від 28 червня 2024 р., протокол №23.

Актуальність дослідження.

Реформа децентралізації є прямо дотичною до земельної реформи. З метою забезпечення рівності доступу жителів певної території до публічних сервісів і спрощення системи управління, запроваджено нове поняття «територіальна громада».

Сьогодні відповідно до показників державної статистичної звітності, найбільшу частку надходжень до бюджету громади становлять податки на доходи фізичних осіб та справляння плати за землю. Окрім економічних, варто зауважити на певних історичних аспектах, які мають місце, коли ми говоримо про подальший розвиток територій територіальних громад. Саме після об'єднання у ТГ формується нова, складна, інтегрована, гомогенна містобудівна система, яка раніше складалася з незалежних складових. Це варто враховувати під час побудови нової моделі взаємодії в середині ТГ особливо, коли мова йде про перспективи збільшення показників валової доданої вартості в Україні.

Важливою специфікою забезпечення надходжень та сталості використання земель промисловості є необхідність дотримання балансу між планувальними, економічними, екологічними, соціальними та правовими аспектами землекористування окремої земельної ділянки та навколишніх земель, які зазнають впливу промисловості, хоча можуть мати абсолютно інше цільове призначення. Для цього мають бути систематизовані принципово нові підходи до використання земель, які б враховували також природну та історичну складові. У свою чергу, наявність особливостей і режимів використання земель промисловості призводять до необхідності врахування специфічних складових, які не притаманні земельним ділянкам інших категорій.

Рецензенти роботи: Манцевич Ю.М., д.екон.н., доц., професор кафедри землеустрою і кадастру КНУБА, Анненков А.О., д.т.н., проф., професор кафедри інженерної геодезії КНУБА, Лізунова А.П., к.т.н., доцент, доцент кафедри землеустрою і кадастру КНУБА.

Манцевич Ю.М.: "...Проведене дослідження відповідає вектору наукових досліджень за спеціальністю 05.24.04 – Кадастр та моніторинг земель, але варто відзначити певні недоліки:

- доцільно було б приділити більше уваги питанням планування використання земель і правильного визначення планувальних зон для ТГ, що безперечно впливає на використання земель промисловості;

- складову партисипативного управління, яку досліджує автор доцільно було б узагальнити більше і розробити алгоритм приймання верифікованого узгодженого рішення для різних ситуацій, які потенційно можуть виникнути у разі використання земель промисловості.

Наведені недоліки не є критичними і загалом не впливають на позитивну оцінку самого дослідження, яке подане на здобуття наукового ступеня доктора технічних наук. **Зважаючи на отримані результати дослідження, наукову новизну і практичну цінність, вважаю, що дисертаційна робота Трегуба М.В. є завершеним науковим дослідженням, відповідає паспорту спеціальності 05.24.04 – кадастр та моніторинг земель, пунктам 7 та 9 Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук (затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 р. № 1197) й може бути рекомендована для подання на розгляд у спеціалізовану вчену раду Д 26.056.09 при Київському національному університеті будівництва і архітектури."**

Анненков А.О.: "... Варто зауважити, що у проведеному дослідженні є певні складові, які потребують уточнень:

1. Автором пропонується методичне забезпечення перенесення на місцевість меж зон дії обмежень, але не згадуються питання точності обладнання та мереж, які суттєво можуть вплинути на отриманий результат.

2. Доцільно було б дослідити питання точності отримання вихідної інформації, доцільність її використання і потенційну можливість нейтралізації появи неточної інформації.

Наведені недоліки загалом не впливають на отримані наукові результати. Кількість та якість публікацій за темою дисертаційної роботи та

сама виконана робота, яка подана на здобуття наукового ступеня доктора технічних наук говорять про наявність наукового результату, новизни і практичної цінності. З огляду на це, вважаю, що дисертаційна робота **Трегуба М.В.** є завершеним науковим дослідженням, відповідає паспорту спеціальності **05.24.04 – кадастр та моніторинг земель, пунктам 7 та 9 Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук (затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 р. № 1197)** і може бути рекомендована для подання на розгляд у спеціалізовану вчену раду **Д 26.056.09 при Київському національному університеті будівництва і архітектури.**”

Михальова М.Ю.: “... у тексті дисертаційної роботи наявні певні неточності:

1. Автором запропоновані достатньо дискусійні класифікаційні групи методів управління земельними ресурсами та факторів.
2. Варто було б додатково більш ретельно проаналізувати міжнародні нормативні документи та директиви.
3. У розділі 5 акцентовано виключно на землях промисловості, хоча фактично досліджується весь земельний фонд громад.

Наведені недоліки загалом не впливають на отримані наукові результати. Кількість та якість публікацій за темою дисертаційної роботи та сама виконана робота, яка подана на здобуття наукового ступеня доктора технічних наук говорять про наявність наукового результату, новизни і практичної цінності. З огляду на це, вважаю, що дисертаційна робота **Трегуба М.В.** є завершеним науковим дослідженням, відповідає паспорту спеціальності **05.24.04 – кадастр та моніторинг земель, пунктам 7 та 9 Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук (затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 р. № 1197)** і може бути рекомендована для подання на розгляд у спеціалізовану вчену раду **Д 26.056.09 при Київському національному університеті будівництва і архітектури.**”

Доповідачу були задані такі питання:

1. Михальова М.Ю.: “Чи не вважаєте необхідним складові економічних факторів пов’язані із забезпечення містобудівною і землевпорядною документацією перенести до групи планувальних?”

2. Манцевич Ю.М.: “На скільки вірно спиратися на економічні показники щодо динаміки децентралізації та розвитку промисловості станом на початок 2022 року?”

3. Манцевич Ю.М.: “Чи враховані зміни законодавства станом на лютий 2024 року щодо спрощення процедури надання промислових земель?”

4. Михальова М.Ю.: “Як визначалися розпорядники вихідної інформації?”

5. Лізунова А.П.: “За якими основними показниками розроблялася модель у третьому розділі дослідження? ”

6. Лізунова А.П.: “Поясніть, чому саме наведені громади відбиралися для апробації результатів?”

7. Литвиненко І.В.: “Як можна було б спростити і адаптувати механізми встановлення зон дії обмежень, щоб ТГ їх самі використовували?”

8. Бєрова П. І.: “Як визначалися набори геопросторових даних, які важливі для збирання у розрізі земель промисловості? ”

На питання доповідач дав ґрунтовні та правильні відповіді.

З оцінкою роботи виступили:

Кандидат технічних наук, доцент М.Ю. Михальова: За результатами вивчення матеріалів дисертаційного дослідження та публікацій здобувача, слід зазначити, що належний ступінь обґрунтованості та достовірності наукових положень дисертації забезпечено здобувачем завдяки коректності поставленої мети та задач.

В цілому, робота заслуговує позитивної оцінки. Вважати дисертацію завершеною та рекомендувати до захисту в спеціалізованій Вченій Раді.

Доктор економічних наук, доцент Ю.М. Манцевич: Загалом дисертаційне дослідження відповідає вимогам Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук. Зміст дисертації викладено в 41 науковій праці, що підтверджує отримання наукових результатів.

Робота виконана на високому науковому рівні, що повною мірою відповідає вимогам щодо докторських дисертацій, усі положення й висновки дисертації глибоко обґрунтовані, структура дисертації відповідає логіці дисертаційного дослідження.

Уважаю доцільним рекомендувати дисертаційну роботу Трегуба М.В. для захисту в спеціалізованій Вченій Раді.

З оцінкою дисертаційної роботи також виступили присутні на засіданні кафедри:

Науковий консультант дисертаційної роботи Трегуба М.В., д.т.н, професор Петраковська О.С. надала висновок наукового консультанта: Подану на засідання кафедри дисертаційну роботу Трегуба М.В. підтримую цілком. Робота над дисертаційним дослідженням розпочалася одразу після захисту кандидатської дисертації понад 10 років тому. За цей час автор зробив достатню кількість публікацій, які у повній мірі відображають зміст проведеного дослідження, має значні наукові здобутки, зокрема є лауреатом Премії Президента України для молодих вчених.

Тема роботи є актуальною і має практичне значення, що доведено апробацією у межах Дніпропетровської області. Дослідження мають науково обґрунтовані висновки та пропозиції. Нові результати, отримані в роботі, дозволяють стверджувати про вирішення поставлених в дисертації наукових задач.

Робота над дослідженням є завершеною, у повному обсязі враховано побажання й зауваження, висловлені на науково-практичних конференціях і наукових семінарах.

Уважаю, що дисертаційна робота актуальна, має новизну й практичну цінність, виконана з дотриманням принципів академічної доброчесності, має важливі наукові результати для подальшого розвитку геодезії, землеустрою та кадастру і рекомендую її до захисту в спеціалізованій вченій раді.

Наукова новизна роботи.

Полягає в отриманні теоретичних і практичних результатів щодо вирішення науково-прикладної проблеми раціонального використання земель промисловості ТГ, а саме:

- Обґрунтовано розподіл промислових районів України залежно від складових історичного розвитку та особливостей сучасного ведення господарської діяльності, яке призводить до галузевого чи інтегрального підходу до їх районування.

- Обґрунтовано і визначено методи управління землями промисловості, які базуються на специфіці об'єкту.

- Систематизовано фактори сталого розвитку земель промисловості на різних ієрархічних рівнях: національному, регіональному та місцевому.

- Систематизовано передумови розвитку земель промисловості, які враховують співвідношення функціонального і цільового призначення.

- Розроблено модель прийняття рішення щодо використання земель промисловості, яка базується на дотриманні принципів партисипативного управління земельними ресурсами територіальних громад.

- Розроблено концептуальну модель підвищення ефективності використання земель промисловості, яка доводить необхідність використання інтегрованого підходу до управління землями промисловості.

- Систематизовано джерела отримання та структуру вихідних геопросторових даних, які є необхідними для забезпечення ефективності використання земель промисловості територіальних громад.

- Розроблено модель інформаційної підтримки прийняття рішень щодо земель промисловості територіальних громад та структурну модель інформаційного забезпечення їх використання.

- Подальшого розвитку набуло математичне моделювання конфігурації зон дії обмежень навколо режимоутворюючих об'єктів та моделей перенесення їх меж на місцевість залежно від просторових характеристик та типізації таких об'єктів.

Практична цінність роботи.

Основні результати дослідження можуть бути використані:

- Використання моделі партисипативного прийняття рішень у поєднанні з врахуванням факторів використання земель промисловості під час прийняття рішень дозволяє враховувати думки усіх зацікавлених сторін та запобігти появі потенційних конфліктних ситуацій в територіальних громадах.

- Моделі забезпечення оптимальних просторових характеристик меж зон дії обмежень та перенесення їх на місцевість дають можливість представникам територіальних громад, фахівцям з просторового планування, землевпорядникам і геодезистам забезпечувати прозорість обмежень прав у використанні земельних ділянок.

- Обґрунтовані набори вихідної інформації як геопросторової дозволяють спрощувати і прискорювати процес формування єдиного геоінформаційного середовища для прийняття рішень щодо використання земель територіальних громад в цілому і промисловості зокрема.

- Концептуальна модель підвищення ефективності використання земель промисловості може бути використана представниками органів місцевого самоврядування, землевпорядниками, фахівцями з містобудування, геодезистами, екологами під час прийняття інтегрованих рішень щодо використання земель промисловості.

Запропоновані наукові обґрунтування пройшли верифікацію на практиці й можуть бути використані для забезпечення раціонального використання земель промисловості територіальних громад.

Повнота опублікованих дисертаційних досліджень.

Матеріали дисертації достатньо повно викладено в фахових виданнях та збірниках наукових праць конференцій, семінарів. За темою дисертації опубліковано 41 наукові публікації, з яких: 6 наукових статей у міжнародних виданнях, що індексуються в міжнародних наукових базах даних Scopus (Q1, Q2, Q3 та Q4) та Web of Science; 16 наукових статей у фахових виданнях України категорії Б за спеціальністю, що входять до переліку ДАК МОН

України; 3 статті у закордонних фахових виданнях; 2 монографії; 14 тез і матеріалів міжнародних та українських наукових конференцій.

Апробація результатів дисертаційної роботи.

Основні положення та результати наукових досліджень, що включені до дисертації, доповідались і обговорювались на міжнародних та всеукраїнських наукових симпозиумах, конференціях та семінарах, зокрема на XVIII Міжнародному науково-технічному симпозиумі “Геоінформаційний моніторинг навколишнього середовища: GNSS і GIS – технології” 10-15 вересня 2013 р., м. Алушта (Крим), 1-5 Міжнародних науково-практичних конференціях «Геопростір», м. Київ, VIII-X Міжнародних науково - практичних конференціях «Нові технології в геодезії, землевпорядкуванні, лісовпорядкуванні та природокористуванні», УжНУ, м. Ужгород, II Всеукраїнській науково-технічна конференція «Актуальні проблеми розвитку земельних відносин: сьогодення і перспектива», 04.06.2018, Львівський національний аграрний університет, м. Львів, Міжнародній науково-практична конференція «Девелопмент нерухомості: інновації та трансформації», 20-21 травня 2021р. КНУБА, м. Київ, Міжнародній науково-практичній конференції «Планування та використання територій в контексті інклюзивного розвитку», 2023 ДБТУ, м. Харків, V-XIII Всеукраїнських науково-технічних конференціях студентів, аспірантів і молодих учених «НАУКОВА ВЕСНА», НТУ «ДП», м. Дніпро, 5-11 Всеукраїнських науково-технічних конференціях студентів, аспірантів і молодих учених «Молодь: наука та інновації», НТУ «ДП», м. Дніпро, 5th International and Interdisciplinary Symposium of the European Academy of Land Use and Development “Land Ownership and Land Use Patterns”, Oslo 3-5 September 2015 (Norway), 6th International and Interdisciplinary Symposium of the European Academy of Land Use and Development “Infrastructure Projects and Land Management”, Ljubljana 1-3 September 2016 (Slovenia), 7th International and Interdisciplinary Symposium of the European Academy of Land Use and Development “Opportunities and Limits of Land Management in Spatial Development Processes”, Paris 7-9 September 2017 (France), III International scientific technical conference “Innovations in geodesy, cartography, real estate

management and surface water protection”, 6-8 June 2018, Janów Lubelski (Poland).

У працях здобувача немає тотожних статей, опублікованих у різних виданнях.

Рецензенти розглянувши дисертаційну роботу здобувача Трегуба М.В. зробили висновок, що в роботі немає неправомірних запозичень та використання матеріалів дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук. Встановлено, що дана наукова робота не порушує авторських прав і не містить плагіату.

Участь здобувача в науково-дослідних роботах.

Наукові обґрунтування дисертаційного дослідження виконувалися у рамках держбюджетної тематики ГП-505 «Обґрунтування новітніх технологічних рішень освоєння родовищ корисних копалин у контексті сталого розвитку гірничовидобувних регіонів», № держреєстрації: 0120U102078.

Автор роботи протягом 2019 року був регіональним координатором у Дніпропетровській області проекту USAID «Підтримка аграрного і сільського розвитку» що виконувався ТОВ «БломІнфо-Юкрейн» на замовлення компанії КІМОНІКС ІНТЕРНЕЙШНЛ ІНК, під час якого пілотувалося розроблення комплексних документацій з управління земельними ресурсами ТГ.

Протягом вересня 2021 – лютого 2022 року був заступником координатора проекту «Нові можливості громад в управлінні землями» в рамках субгрантової угоди «Підтримка громад в управлінні землями», який реалізовувався ГО «УкрГео» за сприяння програми USAID з аграрного і сільського розвитку (АГРО).

Особистий внесок здобувача в одержаних наукових результатах.

Усі основні результати дисертаційного дослідження, наукова новизна та висновки викладені в дисертаційному дослідженні, отримані здобувачем самостійно.

У роботах опублікованих у співавторстві, авторів належать такі наукові результати: Trehub M. & Trehub Y. (2015) – узагальнення методів

управління земельними ресурсами та формування висновків; Trehub M., Ryabchii V. A., Ryabchii V. V., Trehub Y. (2017) – математичне моделювання меж зон дії обмежень; Trehub M., Petrakovska O., Trehub Y., Yankin O. (2020) – систематизація факторів, які впливають на визначення меж зон дії обмежень; Trehub M., Vabuolytė V., Burinskienė M., Sousa S., Petrakovska O., Tiboni M. (2021) – узагальнення досвіду створення індустріальних парків в Україні; Trehub M., Petrakovska O., Trehub Y., Zabolotna Y. (2022) – забезпечено описову частину для моделей планувальних моделей режимоутворюючих об'єктів; Trehub M., Vynohradenko S., Siedov A., Zakharchenko Y., Trehub, Y. (2022) – визначено геопросторові об'єкти, які є визначальними для формування інфраструктури територій громад; Трегуб М.В., Петраковська О.С. (2013) – досліджено досвід країн Європи, а також запропоновано класифікацію; Трегуб М.В., Рябчій В.В. (2014) – проведено математичне моделювання, а також запропоновано функції для апроксимації; Трегуб М.В., Рябчій, В. А., Рябчій В. В., Совгіренко А. Г. (2014) – обґрунтовано залежності щодо коефіцієнту кореляції; Трегуб М.В., Трегуб Ю.Є. (2014) – агреговані методи за класифікаційними групами; Трегуб М.В., Рябчій В. А., Рябчій В. В., Янкін О.Є. (2015) – проведено польові вимірювання та математичне опрацювання результатів; Trehub M., Trehub Y. (2017) – визначені концептуальні передумови забезпечення сталого розвитку земель; Трегуб М.В., Петраковська О.С., Трегуб Ю.Є. (2017) – сформовані висновки дослідження; Трегуб М.В., Рябчій В. А., Рябчій В. В., Янкін О.Є. (2018) – обґрунтовано технологічні аспекти перенесення на місцевість меж зон дії обмежень; Трегуб М.В., Чайка Т.М. (2019) – запропоновано класифікацію відходів; Трегуб М.В., Зуска А.В., Трегуб Ю.Є. (2022) – здійснено математичне модулювання; Трегуб М., Трегуб Ю., Заболотна Ю., Янкін О. (2022) – систематизовані невідповідності процедури державної реєстрації; Трегуб М., Петраковська О. (2023) – проведено порівняльний аналіз функціонального і цільового призначення земель промисловості, виокремлені специфічні аспекти для територіальних громад; Трегуб М., Дорошко Є., Янкін О., Онищенко О. (2023) – обґрунтовані об'єкти для виконання дослідження; Трегуб, М., Петраковська О. (2024) – досліджені

статистичні показники, зроблено висновки і пропозиції; Трегуб М., Трегуб Ю., Белобородова М., Макурін А. (2024) – обґрунтовані принципи зміни цільового призначення земель промисловості; Trehub M., Riabchii V., Yankin O. (2017) – проведено польові вимірювання та моделювання; Trehub M., Petrakovska O. (2017) – сформовано постановку завдання та узагальнено висновки; Trehub M., Trehub I. (2018) – обґрунтовано та систематизовано фактори сталого розвитку; Трегуб М.В., Деревягіна Н.І., Приходченко Д.В., Соцков В.О. (2020) – обґрунтовано землевпорядну та планувальну складові використання земель промисловості; Трегуб М.В., Трегуб Ю.Є. (2013) – визначено алгоритм погодження меж земельних ділянок; Трегуб М.В., Хомяк Ю.Є. (2013) – запропоновані постановка завдання та висновки; Трегуб М.В., Інкін О.В, Деревягіна Н.І, Козій Є.С. (2021) – визначено вимоги до земельної складової рекультивациі земель; Трегуб М.В., Григор'єв Є.О. (2022) – виокремлено країни західної Європи залежно від особливостей управління; Трегуб М.В., Петраковська О.С. (2023) – систематизовані вимоги до розвитку земель промисловості; Трегуб М.В., Івіна Д.С. (2013) – визначено постановку завдання, зроблено висновки; Трегуб М.В., Ємельянова І.К. (2014) – визначено постановку завдання, зроблено висновки; Трегуб М.В., Чайка Т.М. (2021) – запропоновано критерії до розподілу земель промисловості; Трегуб М.В., Велюс Д. О. (2021) – запропоновано класифікацію факторів; Трегуб М.В., Чайка Т.М. (2022) – визначено складові відновлення земель під час ревіталізації; Трегуб М.В., Трегуб Ю.Є. (2023) – систематизовано складові забруднення від воєнних дій; Трегуб М.В., Джига В.Є. (2023) – визначено постановку завдання, зроблені висновки; Трегуб М.В., Чайка Т.М. (2023) – визначено постановку завдання, зроблено висновки.

УХВАЛИЛИ: Вважати дисертаційну роботу Трегуба М.В. на тему «Методологія використання земель промисловості територіальних громад» завершеною науково-дослідною роботою, у якій проведено наукове обґрунтування та розроблення методологічних основ вирішення наукової проблеми раціонального використання земель промисловості. Виконані на

високому науковому рівні дослідження мають наукову новизну й практичну цінність. У дисертаційній роботі відсутні привласнення авторства на чужі наукові праці.

Дослідження відповідає кваліфікаційній характеристиці спеціальності (паспорта спеціальності) 05.24.04 – Кадастр та моніторинг земель та профілю Ради.

Дисертація відповідає вимогам «Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук», затвердженого постановою КМУ від 17 листопада 2021 р. № 1197.

Дисертаційну роботу Трегуба М.В. на тему «Методологія використання земель промисловості територіальних громад» рекомендувати до захисту в спеціалізованій Вченій Раді Д 26.056.09 при Київському національному університеті будівництва і архітектури за спеціальністю 05.24.04 – Кадастр та моніторинг земель.

Результати голосування учасників засідання кафедри землеустрою і кадастру за визнання відповідності роботи вимогам «Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук» голосували:

«за» – 10 членів засідання кафедри;

«проти» – не було;

«утримались» – не було.

Головуючий на засіданні
к.т.н. доцент

Марія МИХАЛЬОВА

Завідувач кафедри
землеустрою і кадастру

Ольга ПЕТРАКОВСЬКА

Секретар кафедри

Світлана СВИРИДОВСЬКА

«02» липня 2024 р.